

Svetový deň učiteľov – 5. október 2011

Článok Androuly Vassiliouovej, európskej komisárky pre vzdelávanie, kultúru, viacjazyčnosť a mládež

Pri príležitosti **Svetového dňa učiteľov 2011** chcem vyjadriť úprimný obdiv šiestim miliónom učiteľov v Európskej únii. Ich činnosť má pre našu spoločnosť zásadný význam. Sú to práve učitelia, ktorí pomáhajú všetkým našim deťom a mladým ľuďom osvojovať si vedomosti a plne rozvinúť ich osobnosť, talent a schopnosti a pripravujú ich na cestu smerujúcu k dosiahnutiu osobného naplnenia a úspechu v dospelosti.

Komisia v rámci svojho úsilia pomáhať členským štátom zlepšiť kvalitu ich vzdelávacích systémov a odbornej prípravy preto upriamuje svoju pozornosť práve na učiteľov. Spolieham sa na to, že učitelia a ich profesijné organizácie sa stanú v tejto súvislosti našimi spojencami. Mnoho čitateľov vie, že Európska únia každoročne prostredníctvom svojich programov poskytuje tisíckam učiteľov príležitosť ďalej sa vzdelávať a získavať odbornú prípravu v zahraničí, alebo sprevádzať žiakov a študentov na študentských výmenách a spolupracovať so školami z iných krajín.

Len na Cypre sa v priebehu troch rokov (2007 – 2009) zúčastnilo na zahraničnej odbornej príprave 157 učiteľov. Celkové náklady na to dosiahli výšku 360 000 EUR. V nadchádzajúcich rokoch plánujeme podstatne zvýšiť zdroje, ktoré hodláme investovať do takéhoto druhu programov. Medzi naše úlohy však patrí aj podnecovať odborníkov a ďalšie zainteresované strany k hľadaniu nových spôsobov na zlepšenie vnútroštátnych vzdelávacích systémov. Ministri vzdelávania nás požiadali, aby sme venovali osobitnú pozornosť tomu, ako by sa dalo skvalitniť vzdelávanie učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl počas celej ich kariéry.

Prvé roky praxe môžu byť pre väčšinu nových učiteľov náročné a stresujúce. Nasvedčuje tomu skutočnosť, že značná časť začínajúcich učiteľov zo školstva odíde, čo znamená veľkú stratu tak pre týchto mladých ľudí osobne, ako aj pre naše školy. Takéto problémy však možno zredukovať alebo dokonca aj eliminovať – ak vzdelávacie inštitúcie prijmú niekoľko jednoduchých opatrení v záujme poskytovania osobnej, sociálnej a profesionálnej **podpory začínajúcim učiteľom**, aby sa tí mohli v škole a triede plne zapájať do pedagogického procesu a vydať zo seba maximum.

Preto som rada, že Európska komisia v spolupráci s odborníkmi z mnohých krajín EÚ pripravila brožúrku s názvom: „*Príprava zaškoľovacích programov pre začínajúcich učiteľov: Príručka pre tvorcov politik*“ (kliknite [tu](#)). Rozmanitosť našich vzdelávacích systémov predstavuje veľkú hodnotu. Uvedená príručka preto nenavrhuje jedno jediné „riešenie“, ale ponúka rad možností, z ktorých možno zostaviť účinný systém zaškoľovania začínajúcich

učiteľov. Nazdávam sa, že to prinesie začínajúcim učiteľom skutočný úžitok a že to povedie k zlepšeniu situácie.

Pravdou je, že v mnohých krajinách je zásadným problémom vyhľadanie najlepších absolventov a ich stimulovanie k tomu, aby rozšírili rady učiteľov. V roku 2012 uverejníme osvedčené postupy a podnety z výskumu, na základe ktorých možno dosiahnuť **väčšiu atraktivnosť** učiteľskej profesie.

Úmerne so zvyšovaním nárokov kladených na učiteľov a s narastaním zložitosti ich práce sa čoraz väčší dôraz kladie na široký rozsah ich vedomostí a schopností a na kvalifikovanosť ich prístupov. Do konca tohto roka preto uverejníme prehľad osvedčených postupov týkajúcich sa **kompetencií učiteľov**.

V tento významný deň by sme však nemali zabudnúť na „nedocenených hrdinov“: na tých, ktorí učiteľov pripravujú. Kvalita výuky na našich školách a univerzitách závisí práve od vedomostí a odbornej spôsobilosti týchto ľudí, či už ide o služobne starších učiteľov, ktorí poskytujú rady svojim kolegom v školách, alebo o predstaviteľov vedenia školy, ktorí podnecujú profesionálny rozvoj svojich pedagógov, prípadne o výskumných pracovníkov a školiteľov na univerzitách. V tomto období pripravujeme významné podujatie zamerané na partnerskú výmenu skúseností, ktoré sa bude konať v marci 2012 a na ktorom sa bude diskutovať o tom ako by vzdelávacie inštitúcie mohli poskytovať lepšiu podporu tejto kľúčovej skupine ľudí.

Na záver mi dovoľte adresovať úprimné poďakovanie všetkým učiteľom, predstaviteľom vedenia škôl, ako aj tým, ktorí učiteľov pripravujú na ich profesionálnu dráhu.

Učitelia, ktorí v období 2007 – 2009 využili grant na podporu mobility v rámci programu Comenius

<i>Krajina</i>	<i>Celkový počet učiteľov/ budúcich učiteľov, ktorí absolvovali prípravu v zahraničí</i>	<i>Celkové investície EÚ do mobility učiteľov EUR</i>
Belgien BE de	37	78.086 €
Belgique BE fr	181	725.458 €
België BE nl	455	1.104.598 €
България BG	465	1.314.975 €
Česká republika CZ	831	1.711.206 €
Danmark DK	587	1.208.669 €
Deutschland DE	3.506	8.886.325 €
Eesti EE	224	575.958 €
Éire/Ireland IE	230	666.505 €
Ελλάδα EL	628	1.451.309 €
España ES	3.757	6.087.740 €
France FR	3.236	7.949.262 €
Italia IT	2.632	6.030.847 €
Κύπρος CY	157	361.372 €
Latvija LV	370	786.529 €
Lietuva LT	370	1.077.032 €
Luxembourg LU	49	143.621 €
Magyarország HU	716	1.885.747 €
Malta MT	97	165.350 €
Nederland NL	1.196	2.071.808 €
Österreich AT	886	1.685.318 €
Polska PL	2.186	5.902.909 €
Portugal PT	775	2.001.478 €
România RO	1.531	3.027.060 €
Slovenija SI	228	594.662 €
Slovensko SK	272	599.725 €
Suomi/Finland FI	667	1.424.940 €
Sverige SE	1.223	1.764.906 €
United Kingdom UK	3.416	7.215.157 €
Liechtenstein FL	22	59.365 €
Iceland ISL	216	354.016 €
Norway NO	381	809.726 €
Turkey TU	1.488	5.381.466 €
SPOLU	33.015	75.103.124 €